

Jaarverslag 2021

**Raad voor Maatschappelijke en Demografische
Ontwikkeling Gemeente Sluis**

Inhoud:

- 1. Voorwoord**
- 2. De RMDO**
- 3. De Koepels en werkgroepen**
 - a. Koepel Zorg & Welzijn**
 - b. Koepel Demografie, Cultuur, Onderwijs en Arbeidsmarkt**
- 4. Uitgebrachte Adviezen aan het college van Burgemeester en Wethouders en gemeenteraad**
- 5. Relatie en samenwerking Stads- en Dorpsraden**
- 6. Overige activiteiten**
- 7. Financieel overzicht**
- 8. Bijlage**

1. Voorwoord

Met dit jaarverslag legt de Raad voor Maatschappelijke en Demografische Ontwikkeling (RMDO) in de gemeente Sluis verantwoording af voor de uitgevoerde activiteiten en uitgebrachte adviezen van het afgelopen jaar. De activiteiten en adviezen zijn op hoofdlijnen beschreven. De volledige adviezen en de reacties van de gemeente zijn te vinden op onze website www.rmo-sluis.nl. De gemeentelijke Verordening, waarin de verantwoordelijkheden, taken en de werkwijze van de RMDO zijn vastgelegd, is bijgevoegd.

De RMDO is een verbindend platform tussen de inwoners van de gemeente Sluis en het college van Burgemeester en Wethouders en de gemeenteraad. De RMDO heeft de taak het college van B&W en de gemeenteraad gevraagd en ongevraagd advies te geven over onderwerpen die betrekking hebben op o.a. Zorg, Welzijn, Burgerparticipatie, Cultuur, Recreatie en Toerisme (Economie) en over de gevolgen en mogelijkheden van krimp (ontgroening, vergrijzing, demografische ontwikkelingen) in de gemeente Sluis. De RMDO is niet bedoeld voor specifieke individuele belangenbehartiging maar kan wel een rol spelen in het signaleren van knelpunten waar burgers mee te maken krijgen en deze onder de aandacht brengen bij het college van B&W en/of de gemeenteraad.

Door de coronamaatregelen konden helaas ook dit jaar niet alle activiteiten doorgang vinden en moest vaak worden teruggevallen op videovergaderen. Desondanks is de Raad er in geslaagd haar taken en verantwoordelijkheden naar behoren uit te voeren en is het ons gelukt de gewenste adviezen over voorgenomen of bestaand gemeentelijk beleid uit te brengen zoals vastgelegd in de gemeentelijke Verordening.

Namens de RMDO,

Rien Puyenbroek, voorzitter

2. RMDO

De Raad voor Maatschappelijke en Demografische Ontwikkeling (RMDO) in de gemeente Sluis bestond aan het begin van 2021 uit 7 leden. Tijdens de tweede helft van het verslagjaar is de Raad uitgebreid met een tweetal aspirant-leden, te weten Henk Dijkmans (augustus 2021) en Paula Bokelaar (november 2021). Door het aangekondigde vertrek van onze voorzitter, Rien Puyenbroek, vanwege beëindiging van zijn benoemingstermijn van 2 x 4 jaar, werd er een sollicitatieprocedure voor deze functie opgestart. Op het moment van vaststellen van dit jaarverslag kan de nieuwe voorzitter nog niet definitief bekend gemaakt worden.

Behalve een beschrijving van de RMDO samenstelling, uitgebrachte adviezen en overige activiteiten in 2021, heeft de RMDO ook een samenvatting bijgesloten van de gemeentelijke Verordening (Bijlage 1) waarin doelstelling, opdracht en spelregels zijn beschreven, zoals deze voor zowel de RMDO als de gemeente gelden. Deze zijn opgesteld op basis van nationale wetgeving en door het college en de gemeenteraad vastgesteld in de Verordening Burgerparticipatie en Maatschappelijke Ontwikkeling 2008.

Volgens de geldende Verordening bestaat de Raad uit een onafhankelijke voorzitter, een secretaris en ten minste vijf leden. Bij de samenstelling wordt gestreefd naar een zo breed mogelijke vertegenwoordiging van inwoners met betrokkenheid bij, kennis van en affiniteit met beleidsvraagstukken van maatschappelijke en demografische ontwikkeling.

Het college van B&W benoemt de leden voor een periode van vier jaar. Herbenoeming is eenmaal mogelijk voor eenzelfde periode.

Samenstelling RMDO per 31 december 2021

- Rien Puyenbroek, voorzitter (Oostburg)
- Annie de Lijzer, vicevoorzitter (Breskens)
- Therese Pollet, lid (Zuidzande)
- Wim Meijer, lid (Zuidzande)
- Suzie van Hoeve, lid (Nummer Een/Hoofdplaat)
- Walter van Hee, lid (Oostburg)
- Henk Dijkmans (Oostburg)
- Paula Bokelaar (Oostburg)
- Yvonne Weeda, secretaris (Breskens)

De RMDO vergadert in principe eenmaal per maand met uitzondering van de zomermaand juli. Vanwege de coronapandemie was de Raad genoodzaakt meerdere vergaderingen online te organiseren en waren wij niet in staat om minimaal twee openbare vergaderingen te beleggen. Als er geen beperkende coronamaatregelen gelden, wordt er minimaal 1 x per jaar een openbare bijeenkomst belegd.

Eind juni wordt aanvullend op de reguliere vergadering een interne evaluatiebijeenkomst gehouden met een blik terug en een blik vooruit. Een vergelijkbare bijeenkomst wordt gehouden aan het eind van het jaar.

Standaard worden de verantwoordelijk wethouder, Marianne Poissonnier, en de coördinerende contactambtenaar, Richard Schriemer, voor de overleggen uitgenodigd. Over de samenwerking met hen en de ondersteunende dienstverlening is de RMDO meer dan

tevreden. Incidenteel worden beleidsambtenaren uitgenodigd om de leden collectief te informeren over beleidsontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld rond de Omgevingswet of de verkenning van Vitaal West Zeeuws Vlaanderen.

2. De RMDO Koepels

Om onze doelstellingen en taken zo goed mogelijk te kunnen behartigen en uit te voeren, werkt de RMDO met een tweetal Koepels die voor speciale projecten aangevuld worden met burgers en specialisten die ervaring hebben met het specifieke domein.

Deze koepels zijn:

- Zorg en Welzijn
- Demografie, Cultuur, Onderwijs en Arbeidsmarkt

Hieronder een korte toelichting per Koepel en een aantal specifieke aandachtspunten.

a. Koepel Zorg en Welzijn

Deze koepel richt zich op de zorg en het welzijn voor bewoners en alle beleidsonderwerpen binnen het Sociaal Domein en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), die hun belangen raken. Speciale aandacht is er voor mensen met een lichamelijke, verstandelijke of zintuigelijke beperking, zij die psychische of psychosociale problemen hebben en de meest kwetsbaren in onze samenleving.

De Koepel Zorg en Welzijn legt haar bevindingen voor aan de voltallige RMDO, die na bespreking en acceptatie de adviezen formeel voorlegt aan het college van B&W en/of de gemeenteraad.

Samenstelling Koepel Zorg en Welzijn in 2021:

RMDO (Wim Meijer, Suzie van Hoeve en Paula Bokelaar)

Dementievriendelijk Sluis

Mantelzorgorganisatie

Cliëntenraad Okkernoot

Ouder van GGZ cliënt en ervaringsdeskundige

Buurtzorg

Ervaringsdeskundige rolstoelgebruik

Vrijwillige hulp

ZorgSaam

Ervaringsdeskundigen Jeugdzorg

Contactambtenaar gemeente

De koepel vergaderde in 2021 vier keer, tussendoor werd maandelijks vergaderd met beleidsambtenaren in het Sociaal Domein en twee keer vond er een overleg plaats met wethouder Werkman. Ook heeft deze Koepel regelmatig afstemmingsoverleg met de Adviesraad Sociale Zaken.

b. Koepel Demografie, Cultuur, Onderwijs en Arbeidsmarkt

Demografie: Door onderzoek en ad hoc raadpleging van vertegenwoordigers van en deskundigen uit de bevolking, het bedrijfsleven, de verenigingen, maatschappelijke organisaties en externe deskundigen komen tot adviezen, al dan niet voortkomend uit (voorgenomen) beleid, die kunnen bijdragen aan het vinden van oplossingen voor

knelpunten en problemen die voortvloeien uit demografische ontwikkelingen en de leefbaarheid in de 17 kernen van de gemeente.

Cultuur, Onderwijs en Arbeidsmarkt: Door contacten en overleg met groeperingen en vertegenwoordigers uit de sectoren Cultuur, Onderwijs en Arbeidsmarkt ("het Werkgebied"), samenwerking te initiëren en besprekingen te voeren over (voorgenomen) beleidsonderwerpen om hierover zo nodig gevraagd of ongevraagd advies uit te brengen aan het college en/of de gemeenteraad. Ook waar nuttig en nodig te faciliteren of bewoners in contact brengen met de verantwoordelijken binnen het gemeentelijk apparaat.

Voor de beleidsdomeinen geldt dat door te luisteren naar wensen, suggesties, ideeën en knelpunten binnen deze doelgroepen, gezamenlijk wordt besloten of en hoe de RMDO oplossingen en adviezen kan aandragen. Deze oplossingen en adviezen kunnen samen door de belangengroeperingen en de gemeente Sluis in beleid worden omgezet of in uitvoering worden gebracht.

De RMDO activiteiten gerelateerd aan demografie (Recreatie & Toerisme, Mobiliteit, Wonen, Verduurzaming woningen, Energietransitie, Economie etc.) worden gecoördineerd door Rien Puyenbroek in samenwerking met Therese Pollet, Annie de Lijzer, Walter van Hee, Yvonne Weeda en Henk Dijkmans.

De RMDO activiteiten gerelateerd aan Cultuur, Onderwijs en Arbeidsmarkt worden gecoördineerd door Annie de Lijzer, Yvonne Weeda en Rien Puyenbroek.

Deze koepel werkt o.a. samen met stads- en dorpsraden, deskundigen en burgers met specifieke expertise. Hierbij komen b.v. leefbaarheid, veranderende samenstelling van de bevolking (krimp) en burgerparticipatie veelvuldig aan de orde.

4. Uitgebrachte adviezen aan college van Burgemeester & Wethouders en/of gemeenteraad

In het verslagjaar heeft de RMDO meer dan tien gevraagde en ongevraagde adviezen aan het college van B&W en/of gemeenteraad uitgebracht. Ook werden mondeling standpunten, visies en adviezen uitgebracht en toegelicht in periodieke gesprekken en overleg met afzonderlijke wethouders of leden van het ambtelijk managementteam. Dit gebeurde eveneens in het halfjaarlijkse overleg met het voltallige college en de RMDO. De volgende onderwerpen zijn aan de orde gekomen.

RMDO algemeen:

- Communicatie: een goede en transparante communicatie is binnen elke organisatie van groot belang. Bij signalen, zowel uit eigen constatering als van burgers en organisaties, dat de gemeentelijke communicatie hapert of achterwege blijft, stelt de Raad dit aan de orde. Wij doen dit onder andere in de reguliere overleggen met het College en met de medewerkers van het managementteam en de afdeling Communicatie of door het schrijven van een brief.
- Communicatie: vanaf het najaar 2020 publiceert de RMDO maandelijks een rubriek over diverse onderwerpen in Rondje West. Het doel is om meer bekendheid onder en interactiviteit met bewoners te bewerkstelligen. Deze artikelen zijn ook te vinden op onze website.
- Regulier overleg (2x per jaar) met het college B & W voor het bespreken van de lopende zaken en de bestuurlijke en ambtelijke samenwerking.
- Periodiek overleg met de wethouders Ploegaert en Werkman en incidenteel met wethouder De Feijter en maandelijks met wethouder Poissonnier voor het bespreken van de aan hun portefeuille gerelateerde onderwerpen

Koepel Zorg:

- Mantelzorg: evaluatie nota Mantelzorg 2020 – 2024 besproken en voorzien van adviesreactie. In de reactie is aandacht gevraagd voor o.a. de onderwerpen: communicatie, uitkomsten enquêtes en het in beeld krijgen van de grote groep “onbekende mantelzorgers”, de wijze van het houden van de zgn. keukentafelgesprekken, het inzetten van lokale organisaties en ervaringsdeskundigen bij het begeleiden van mantelzorgers en de nood aan respijtzorg.
- Dreigende sluiting Spoedzorg Oostburg: zorg uitgesproken over de dreigende sluiting van de spoedzorg in Oostburg.
- Gezondheidsbeleid: Concept Regionale Nota Gezondheidsbeleid 2022 – 2025 besproken en voorzien van adviesreactie. Aandachtspunten in de reactie zijn: het ontbreken van resultaten van verschillende onderzoeken die in de rapportage genoemd worden, het ontbreken van concrete acties op het gebied van Burgerparticipatie en de samenhang van alle genoemde thema’s in de nota met het project Vitaal West-Zeeuws-Vlaanderen.
- Beleidsplan Kindvoorzieningen 2021 – 2024 voor kinderen van 0 t/m 12 jaar besproken en voorzien van adviesreactie. In de reactie is aandacht gevraagd voor speciaal onderwijs, gemeente breed invoeren van startgroepen, gezond bewegen betrekken bij het beleidsplan en goede communicatie.

- Verordening Bekostiging Leerlingenvervoer 2021: voorstel besproken en advies uitgebracht waarin de volgende opmerkingen zijn gemaakt. Het belang van een goede samenwerking en afstemming met de Vlaamse onderwijsorganisaties om te komen tot een oplossing voor de kosten van het leerlingenvervoer en onderzoeken of er extra financiële middelen beschikbaar zijn.
- Regulier overleg (1 x per 6 weken) met de gemeenteambtenaren van de afdeling Sociaal Domein voor het bespreken van actuele beleidszaken.

Koepel Demografie, Cultuur, Onderwijs en Arbeidsmarkt:

- Toeristische verhuur: inspraakreactie en zienswijze ingediend en ingesproken op raadsvergadering waarin bezorgdheid is uitgesproken over de ontstane situatie t.a.v. de toeristische verhuur en de daarmee gepaard gaande verslechterende leefbaarheid in de kernen. Bij dit onderwerp is er intensief samengewerkt met de stads- en dorpsraden en een tweetal burgerinitiatieven.
- Adviescommissie Recreatie & Toerisme: de ART, waarin de RMDO participeerde, is door de gemeente definitief opgeheven, maar heeft tot het laatste moment naar kunnen en mogelijkheden gefunctioneerd en gevraagde adviezen uitgebracht.
- Oprichting Stichting Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen (alternatief voor opheffen VVV): de RMDO heeft haar teleurstelling uitgesproken over het feit dat niet alle sectoren zijn vertegenwoordigd in de werkgroep en het bestuur, maar heeft gedurende het hele jaar namens de ART en de RMDO geparticipeerd in de Transitiewerkgroep en geadviseerd over de organisatie, opzet en werkwijze van de stichting.
- Dossier Bouwen en Wonen: adviesreactie uitgebracht. In de reactie is met nadruk aandacht gevraagd voor het onderwerp Burgerparticipatie, de rol van de toeristische verhuur (invoeren tweede woning verordening in de kernen en gebruik maken van nieuw beleid: kopen = wonen), het tekort aan starterswoningen en kwalitatieve seniorenwoningen, leefbaarheid in de kernen, het creëren van ruimte binnen de bestaande plancapaciteit en het verduurzamen en levensloopbestendig maken van bestaande woningen.
- Concept Regionale Nota Mobiliteitsstrategie en Plan van Aanpak Mobiliteit gemeente Sluis: in de uitgebrachte adviezen is o.a. aandacht gevraagd voor de inbreng en behartiging van belangen van de inwoners van de gemeente Sluis, het creëren van voldoende OV-hubs in de regio, grensoverschrijdend OV, verdere uitwerking concept flextaxi en de inzet van shuttles om inwoners naar bushaltes te brengen.
- Energietransitie en Transitievisie Warmte: adviezen uitgebracht waarin aandacht is gevraagd voor o.a. toekomstige nieuwe technische mogelijkheden en innovaties, de rol van de gemeente in het hele traject, het goed informeren en tijdig betrekken van inwoners, het opzetten van een transitiewerkgroep of burgerpanel en de beperkingen van het elektriciteitsnet in het gebied.
- Beheer- en beleidsplan Speelvoorzieningen: advies uitgebracht waarin aandacht is gevraagd voor een goed evenwicht van voorzieningen gemeente breed en een goede bereikbaarheid en toegankelijkheid.
- Economie: op verzoek van de gemeente heeft de RMDO een bijdrage geleverd aan de Economische Agenda 2022 – 2030. De volgende onderwerpen zijn besproken: kenmerken van de economie in de gemeente Sluis, kansen en bedreigingen, zwakke en sterke kanten, meer cross sectorale samenwerking, investeren in glasvezel

infrastructuur, geografische ligging, ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn, doelstellingen en de rol en mogelijkheden van de gemeente.

- Cultuur: samenwerking van musea in de gemeente: het initiatief om te komen tot samenwerking heeft geleid tot oprichting van de Vereniging Musea West-Zeeuws-Vlaanderen. In het verslagjaar is het startsein gegeven en hebben de musea gezamenlijk een PR campagne opgestart.
- In het regulier overleg met wethouders is o.a. aandacht gevraagd voor de onderwerpen mobiliteit, toeristische verhuur, bouwen en wonen , energietransitie, verduurzaming woningen, zonneparken, streekpromotie, etc.

5. Relatie stads- en dorpsraden

De afgelopen jaren is een goede samenwerking tussen de RMDO en het merendeel van de stads- en dorpsraden ontstaan op basis van de volgende overeengekomen afspraak:

‘De onderwerpen die specifiek (individuele) stads- en/of dorpsraden aangaan, worden door de desbetreffende stads- of dorpsraad opgepakt. Kernoverstijgende onderwerpen worden hetzij op initiatief van de betrokken stads- en dorpsraden of hetzij op initiatief van de RMDO gezamenlijk opgepakt.’

De onderlinge verbindende factor tussen de RMDO en de stads- en dorpsraden is het zich gezamenlijk inzetten voor het behoud en het versterken van de leefbaarheid en waar mogelijk voorzieningen in de 17 verschillende kernen van de gemeente Sluis.

In dit verslagjaar is met stads- en dorpsraden samengewerkt op het gebied van toeristische verhuur, de Nota Burgerparticipatie en het belang van het opstellen van kernvisies. Ook wordt gedacht over samenwerking n.a.v. Plan van Aanpak Mobiliteit gemeente Sluis in 2022.

6. Overige RMDO activiteiten

In de periode dat er geen beperkende coronamaatregelen van toepassing zijn, wonen de leden van de RMDO bijeenkomsten binnen en buiten de gemeente Sluis bij met als doel hun netwerk te versterken, leden te werven, kennis en informatie te verzamelen. Voorbeelden hiervan zijn ‘expert’ bijeenkomsten over onderwerpen in het Sociaal Domein, verzorgd door o.a. de landelijke Koepel Adviesraden Sociaal Domein, specifieke themabijeenkomsten van stads- en dorpsraden, seminars over voor de RMDO relevante beleidsonderwerpen, zoals zorg en welzijn, omgevingswet, mobiliteit, etc. etc. En last, but not least zich zichtbaar en aanspreekbaar te maken voor de bewoners van de gemeente Sluis.

7. Financieel overzicht

Hieronder een financieel overzicht van het jaar 2021.

Uitgaven	Bedrag	Inkomsten	Bedrag
Presentiegelden	€ 7.384,63	Beschikbaar budget	€ 15.000,00
Onkostenvergoeding	€ 123,06		
Koepel adviesraden sociaal domein	€ 695,00		
Vergaderkosten	€ 862,97		
Rondje West	€ 1.706,10		
website	€ 929,96		
Laptop + Ipad	€ 1.321,88		
Totaal	€ 13.023,60	Totaal	€ 15.000,00

BIJLAGE

Samenvatting van de formele opdracht, bevoegdheden en spelregels voor de RMDO.

De RMDO functioneert op basis van de Verordening Burgerparticipatie maatschappelijke ontwikkeling gemeente Sluis 2008.

Doelstelling, opdracht en spelregels.

a. Doelstelling.

Te bereiken dat belanghebbenden bij de Wet Maatschappelijke Ondersteuning vanuit een onafhankelijke positie optimaal worden betrokken bij de voorbereiding, vaststelling, uitvoering en evaluatie van het WMO-beleid en daarop ook daadwerkelijk invloed kunnen uitoefenen. Vanwege de toevoeging 'Demografische Ontwikkeling' en de gevolgen hiervan voor gemeentelijk beleid en uitvoering, worden in het belang van alle bewoners ook deze zaken intensief gevolgd en zo nodig adviezen uitgebracht.

b. Opdracht aan de RMDO.

Gevraagd en ongevraagd adviseren aan B&W dan wel de gemeenteraad over zowel de hoofdlijnen van het te voeren beleid evenals over de uitvoering hiervan en de uitgaven daarvoor ten aanzien van maatschappelijke aangelegenheden of daaraan gerelateerde beleidsterreinen en ten aanzien van de demografische ontwikkelingen bezien VANUIT DE POSITIE van vragers naar maatschappelijke ondersteuning.

Op een actieve wijze verzamelen van relevante informatie.

Signaleren van ontwikkelingen en knelpunten.

Bevorderen van overleg en samenwerking tussen organisaties, instellingen, groeperingen en personen. Ten minste eenmaal per jaar organiseren van een bijeenkomst voor de inwoners van de gemeente over actuele WMO-relevante thema's met de uitnodiging om bouwstenen aan te dragen voor een goede taakuitoefening.

c. Spelregels voor de gemeente en de RMDO.

B&W dan wel gemeenteraad vragen **vroegtijdig** advies zodat dit van wezenlijk belang kan zijn op de beleidsontwikkeling;

Gevraagde adviezen brengt de RMDO binnen zes weken schriftelijk uit

B&W dan wel gemeenteraad informeren de RMDO binnen vier weken na ontvangst van een advies over het genomen besluit. Afwijking van het advies moeten zij met redenen omkleden.

Minimaal viermaal per jaar vindt overleg plaats tussen portefeuillehouder, contactambtenaar en RMDO.

Indien hetzij B&W hetzij de RMDO aangeven daaraan behoefte te hebben vindt overleg plaats tussen B&W en de RMDO.

De gemeente verstrekt uit eigen beweging en op verzoek tijdig alle informatie die de RMDO nodig heeft voor zijn taakvervulling op een zodanig tijdstip dat invloed mogelijk is op de beleidsvorming en besluitvorming tenzij, enig wettelijk voorschrift dit in de weg staat.

Tot slot biedt de gemeente de volgende ondersteunende faciliteiten: Een vaste contactambtenaar als aanspreekpunt voor de RMDO, een jaarlijks budget voor de kosten van deskundigheidsbevordering en te maken organisatiekosten, zoals vervoer, deelnamekosten, etc., vergaderruimte en kopieerfaciliteiten, in bruikleen een iPad voor alle RMDO-leden en presentiegeld.